

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-05-14

Nr. (14)-D8-551

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS VALSTYBINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projektas ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projektas parengti siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir įstatymų suderinamumo, atsižvelgus į gautus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus ir įvertinus besiformuojančią teritorijų planavimo procesų, vykdomų pagal nuo 2014 m. sausio 1 d. pasikeitusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą, praktiką.

Įstatymo projekto tikslai:

- skatinti vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimą sukuriant sąlygas urbanistinei kokybei;
- siekiant darnios teritorijų plėtros, skatinti socialinių, ekonominių, aplinkosauginių interesų derinimą, klimato kaitos poveikio švelninimo priemonių taikymą;
- užtikrinti skaidresnį teritorijų planavimo procesą numatant didesnes visuomenės įtraukties į jį galimybes, tinkamą visuomenės informavimą ir jos dalyvavimą priimančiam sprendimui dėl teritorijų planavimo;
- siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo, panaikinti keičiamo įstatymo spragas.

Informacija dėl pagrindinių Įstatymo projekto nuostatų

I. Sprendžiama problema	<p>Įvertinus pagal nuo 2014 m. sausio 1 d. pasikeitusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą vykdomus teritorijų planavimo procesus, nustatytos šios keičiamo įstatymo spragos:</p> <ul style="list-style-type: none">– nerengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, skatinama miestų drieka, nesukuriamos sąlygos darniai teritorijų plėtrai ir urbanistinei kokybei;– kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų keitimo ir koregavimo reglamentavimo neapibrėžtumas sukuria prielaidas interpretavimui ir dažniems teisiniams ginčams;– rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus teritorijose, kurioms parengti detalieji planai, žemėtvarkai priskiriamos funkcijos, būdingos tik teritorijų planavimui;– 1995 m. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas
-------------------------	--

	<p>nustatė prievolę savivaldybėms įregistruoti planus, kurie būtų laikomi detalieisiais planais, todėl seni išplanavimai ar schemas, savivaldybės pripažinti detalieisiais planais, nors nebeatitinka šiuolaikinių reikalavimų ir nenumato teritorijos vystymo galimybes, turi būti keičiami arba koreguojami tose teritorijose, kuriose planuojama vykdyti statybas, nes detalieji planai galioja neterminuoti. Šiais atvejais statytojai netenka galimybės statyti atsižvelgus į bendrojo plano sprendiniuose nustatytus rodiklius, nors teritorijos, kuriose numatoma statyba, urbanizuotos, inžinerinė ir socialinė infrastruktūra suplanuota, urbanistinės struktūros suformuotos, todėl daugeliu atvejų būtų galima statyba pagal bendrojo plano sprendinius;</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeigu nėra statybą leidžiančio dokumento, pagal galiojantį teisinį reguliavimą netaikomos keičiamo įstatymo nuostatos dėl visuomenės (viešąji) interesą ginančių subjektų senaties termino (2 metai nuo patvirtinto teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo) pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, jų sprendinių ar juos patvirtinančių administracinių aktų ginčijimo, o klausimas dėl termino visuomenės (viešąji) interesą ginančiam subjektui pateikti reikalavimą dėl teritorijų planavimo dokumento panaikinimo sprendžiamas pagal galiojančias terminams skaičiuoti taikomas proceso taisyklės (taikomas ABTĮ 30 straipsnio 1 dalyje minimas 10 metų terminas); – nenurodyta galimybė koreguoti valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentus, todėl skiriama daug papildomų lėšų ir laiko šių dokumentų keitimui; – kai vietovės lygmens valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentai rengiami įgyvendinant savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendinius, nebelineka būtinybės valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentams suteikti viršenybę prieš kitus teritorijų planavimo dokumentus naudojantis įstatymo suteikiamomis išimtimis, tuo pačiu ilginant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų planavimo procesus; – visuomenė nepakankamai supažindinama su teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais ar šių sprendinių pakeitimais.
II. Siūlomos priemonės	<p>Pagrindinės siūlomos nuostatos:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nustatoma, kada turi būti rengiami detalieji planai ar vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas (t. y. kada privaloma planuoti vietovės lygmeniu); – nurodoma, kada turi būti keičiami kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai, o kada jie gali būti koreguojami; – atsisakoma žemės valdos projektų priskyrimo galiojančių detaliųjų planų korektūroms; – siekiant lengvinti administracinę naštą ir nesukuriant perteklinių reikalavimų detaliųjų planų keitimui ar koregavimui, žemės sklypų planai, prilyginami detaliojo teritorijų planavimo dokumentams, ir pagal 1996-01-01–2009-12-31 galiojusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą parengti ir patvirtinti detalieji planai, kuriais buvo formuojami žemės sklypai prie naudojamų statinių nenumatant teritorijos vystymo (detaliojo plano sprendiniuose nenustatytas teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimas arba nurodyta esama padėtis) ir kurie po 2014-01-01 teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo keisti ar koreguoti, prilyginami žemės valdos projektams; – pakeistas senaties terminas visuomenės (viešąji) interesą ginantiems

	subjektams pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ginčijimo; – nustatytos teisinės prielaidos valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų koregavimui ir galimybei nustatytomis sąlygomis šiuos dokumentus rengti netaikant keičiamame įstatyme numatytų išimčių; visuomenės informavimo apie teritorijų planavimo procesus tvarkos pakeitimui; – patikslintos kai kurios keičiamo įstatymo nuostatos, jas suderinant tarpusavyje ir ištaisant šio įstatymo spragas.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Įgyvendinus Įstatymo projektą, teisinis reguliavimas aiškiau reglamentuos teritorijų planavimo dokumentų rengimą, sukurs sąlygas darniam teritorijų vystymui, turės teigiamą poveikį aplinkai. Paskatinus rengti vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, bus sukurtos sąlygos urbanistinei kokybei, visuomenė bus plačiau įtraukta į teritorijų planavimo procesus ir supažindinta su numatomais ilgalaikiais pokyčiais. Siūlomų nuostatų įgyvendinimas sumažins chaotišką miestų plėtrą, paskatins miestų centrinių dalių gyvybingumą, padidins galimybę jose apsigyventi įvairioms socialinėms grupėms priklausantiems žmonėms ir tuo pačiu teigiamai paveiks bendrą ūkio būklę ir (ar) atskiras verslo sritis.

Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir jos įgaliotoms institucijoms reikės iki šio įstatymo įsigaliojimo atitinkamai pakeisti keičiamo įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Kartu su Įstatymo projektu pateikiami jo lydimojo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma panaikinti spragą galiojančiame teisiniame reguliavime ir nustatyti, kad teritorijų planavimo dokumento derinimo stadijos metu teritorijų planavimo valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją tikrina, ar teritorijų planavimo dokumentas pateiktas derinti visoms institucijoms, pagal teisės aktų reikalavimus privaleėjusioms dalyvauti atliekant šio dokumento derinimo procedūras, ar su visomis šiomis institucijomis šis dokumentas suderintas, išskyrus Teritorijų planavimo įstatymo 23 straipsnio 7 dalyje nurodytą atvejį, kai valstybinei teritorijų planavimo priežiūrą atliekančiai institucijai tikrinti teikiamas su atitinkama institucija nesuderintas valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentas.

Vadovaujantis Sprendimų projektų poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, atliktas numatomo Įstatymo projekto ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projekto poveikio vertinimas (pažyma pridedama). Šio vertinimo rezultatai patvirtina, kad neigiamų pasekmių priėmus Įstatymo projektą nenumatoma.

Įstatymo projektas ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir Europos Sąjungos teisės reikalavimams.

Įstatymo projektas ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Įstatymo projektas ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projektas parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekto nauja sąvoka ir ją įvardijantis terminas aprobuoti teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas ir jo lydimojo įstatymo pakeitimo projektas aptarti susitikimuose su savivaldybių vyriausiais architektais, teisės aktų nustatyta tvarka teikti derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei, 2019 m. liepos 9 d. paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje (Nr. 19-8526, 19-8528). Išvadas TAIS pateikė: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos

susisiekimo ministerija, Lietuvos būsto rūmai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba. Papildomai pastabas ir pasiūlymus el. paštu pateikė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, VšĮ Investuok Lietuvoje, Lietuvos Respublikos valstybinė kultūros paveldo komisija, Lietuvos architektų rūmai, Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos institutas, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Įstatymo projektui pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams aptarti Aplinkos ministerija organizavo pasitarimus su pastabas teikusių institucijų atstovais, darbo tvarka (el. paštu) teikė derinimo pažymą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai. Atsižvelgus į šiuose pasitarimuose ir el. paštu išsakytus argumentus, Įstatymo projektas ir aiškinamasis raštas pakoreguoti arba atskirų klausimų sprendimą bendru sutarimu nuspręsta atidėti vėlesniam laikui ir (ar) rengiant kitus teisės aktus. Parengta derinimo pažyma dėl pagrindinių pastabų ir siūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, 2019-10-18 Įstatymo projektas pateiktas Vyriausybei (TAP Nr. 19-1773, TAIS Nr. 19-8525(2)).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė Įstatymo projektui pateikė pastabas (2019-11-20 išvada Nr. NV-3253), Įstatymo projektas grąžintas rengėjams tobulinti. Gautas pastabas su atsakingais darbuotojais Įstatymo projekto rengėjai aptarė darbo tvarka. Įstatymo projektas ir jo lydimieji dokumentai pakoreguoti, į dalį pastabų dėl redakcinio pobūdžio pataisymų galiojančiose keičiamo įstatymo nuostatose numatoma atsižvelgti ateityje (suvienodinti skirtingas formuluotes, kai jų turinys vienodas), kai bus siūloma keisti atitinkamus Teritorijų planavimo įstatymo straipsnius.

Įstatymo projektą ir jo lydimąjį įstatymo pakeitimų projektus parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės (vadovas Dainius Čergelis, tel. 8 706 63585, el. p. dainius.cergelis@am.lt) vyresnioji patarėja Algė Staniūnaitė-Tonkich (tel. 8 706 63612, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt) ir patarėja Rūta Brazdžiūnienė (tel. 8 706 63266, el. p. ruta.brazdziuniene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 30 lapų.
3. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 33 lapai.
4. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Aiškinamasis raštas, 28 lapai.
7. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 4 lapai.
8. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 9 lapai.
9. Derinimo pažyma, 11 lapų.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

R. Brazdžiūnienė, 8 706 63266, el. p. ruta.brazdziuniene@am.lt